

รายงานสถานการณ์ภาพรวมสินค้าข้าวในสิงคโปร์

1. ภาพรวมสถานการณ์

1.1. สถานการณ์ตลาดและแนวโน้มการบริโภค

สิงคโปร์มีพื้นที่สำหรับการทำเกษตรกรรมเพียงร้อยละ 3 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ ซึ่งการเพาะปลูกจะเป็นสินค้าประเภทผักเพียงอย่างเดียว และมีการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงปลา ไก่ไข่ กุ้ง และปู เท่านั้น สินค้าอาหารมากกว่าร้อยละ 90 จึงยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะข้าวซึ่งเป็นหนึ่งในอาหารหลักของชาวสิงคโปร์ โดยตั้งแต่ปี 2558 – 2560 สิงคโปร์มีการนำเข้าข้าวโดยเฉลี่ยปีละ 355,027 ตัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิและข้าวอินเดียน เนื่องจากชาวจีนในสิงคโปร์นิยมบริโภคข้าวหอมมะลิ และแรงงานส่วนมากในสิงคโปร์ ที่มาจากอินเดีย ปากีสถาน และบังกลาเทศ นิยมบริโภคข้าวอินเดียน

1.2. สถานการณ์การผลิตภายในประเทศ ความต้องการนำเข้า

ในสิงคโปร์ไม่มีการผลิตสินค้าข้าว เนื่องการข้อจำกัดทางด้านพื้นที่ อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์ได้มีการจัดตั้งศูนย์วิจัยข้าว Temasek Life Sciences Laboratory (TLL) นำโดย Dr. Yin Zhongchao เพื่อการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ข้าว โดยมีการศึกษาและพัฒนาข้าวกล้องสายพันธุ์หอมมะลิ เป็นพันธุ์แรกของสิงคโปร์โดยใช้ชื่อว่า "Temasek Rice" ซึ่งใช้เวลาในการพัฒนาและทดลองมากกว่า 8 ปี ที่ประเทศอินโดนีเซีย โดยการผสมพันธุ์ข้าวหอมมะลิกับข้าวสายพันธุ์อื่นๆ อีก 5 สายพันธุ์ ส่วนคุณสมบัติทางกายภาพประกอบด้วยการทนแล้ง สามารถปลูกในพื้นที่ที่มีน้ำน้อยได้ ทนน้ำท่วม สามารถแช่น้ำได้นาน 2 สัปดาห์ อีกทั้งทนต่อโรคศัตรูพืชประเภทแบคทีเรียและเชื้อรา ลำต้นลำเตี้ยแข็งแรง ทนต่อกระแสมแรงได้ดีไม่ล้มง่าย ที่สำคัญคือ ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ยไร่ละ 1 ตัน ซึ่งมากกว่าข้าวโดยทั่วไปถึง 4 เท่า นอกจากนี้ เมื่อเดือนสิงหาคม 2560 Temasek Rice ยังได้รับรางวัล Science and Technology Ambassadors Award ของ The Association of South-East Asian Nations (ASEAN) ในงานครบรอบ 50 ปีของอาเซียน โดยมีการมอบรางวัลให้แก่นักวิทยาศาสตร์และเกษตรกรชาวนา 15 แห่งทั่วภูมิภาคอาเซียน และได้เริ่มมีการวางจำหน่ายแล้วในซูเปอร์มาร์เก็ต Singapore MEIDI YA และ NTUC FairPrice บางสาขา อย่างไรก็ตาม ปริมาณข้าวที่ผลิตได้ยังคงไม่พอเพียงกับความต้องการในการบริโภคภายในประเทศ สิงคโปร์ยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากประเทศคู่ค้า

1.3. ข้อมูลสถิติการค้าที่สำคัญ

มูลค่าการนำเข้าข้าว (HS1006) ของสิงคโปร์ จากประเทศคู่ค้า 5 อันดับแรก ปี 2560 – 2562 (ม.ค. - ก.ย.)

ลำดับ	ประเทศคู่ค้า	2560		2561		2562 (ม.ค. - ก.ย.)		ส่วนแบ่งตลาด		การเปลี่ยนแปลง	
		พัน เหรียญ สหรัฐฯ	ปริมาณ (พันตัน)	พัน เหรียญ สหรัฐฯ	ปริมาณ (พันตัน)	พัน เหรียญ สหรัฐฯ	ปริมาณ (พันตัน)	2561	2562	61/60	62/61
								ม.ค.-ก.ย.		ม.ค.-ก.ย.	
	โลก	213,661	324	223,837	288	175,382	236	100	100	4.76	3.91
1	ไทย	95,969	130	106,513	109	75,795	73	47.59	43.22	10.99	- 3.65
2	อินเดีย	55,741	94	49,146	75	40,339	64	21.96	23.00	- 11.83	6.21
3	เวียดนาม	40,162	76	45,031	77	36,705	68	20.12	20.93	12.12	6.71
4	ญี่ปุ่น	6,122	3	6,700	3	5,522	3	2.99	3.15	9.45	14.33
5	กัมพูชา	3,401	5	4,622	6	4,415	6	2.07	2.52	35.91	13.68

มูลค่าและปริมาณการนำเข้าข้าว ของสิงคโปร์ แยกตามประเภท HS Code (2560 – 2562 : ม.ค. – ก.ย.)

HS Code	รายการ	2560		2561		2562 (ม.ค. - ก.ย.)		ส่วนแบ่งตลาด		การเปลี่ยนแปลง	
		พันเหรียญ สหรัฐฯ	ปริมาณ (พันตัน)	พันเหรียญ สหรัฐฯ	ปริมาณ (พันตัน)	พันเหรียญ สหรัฐฯ	ปริมาณ (พันตัน)	2561	2562	61/60	62/61
								ม.ค.-ก.ย.	ม.ค.-ก.ย.		ม.ค.-ก.ย.
1006	ข้าว	213,661	324	223,837	288	175,382	236	100	100	4.76	3.91
10063099	ข้าวกล้อง อื่นๆ	105,754	168	115,840	159	101,668	157	51.75	57.97	9.54	17.56
10063040	ข้าวหอมมะลิ	49,259	57	59,064	49	43,569	35	26.39	24.84	19.91	2.47
10063091	ข้าวเหนียว	34,710	63	23,695	44	10,860	20	10.59	6.19	-31.73	-47.24
10062090	ข้าวกล้องหอมมะลิ	7,674	6	8,444	6	7,291	5	3.77	4.16	10.03	18.20
10063030	ข้าวเหนียว	6,886	12	6,319	10	4,439	6	2.82	2.53	-8.24	-18.18
10064090	ปลายข้าว (Broken Rice)	5,735	16	5,972	16	3,930	11	2.67	2.24	4.13	-11.60
10062010	ข้าวกล้องหอมมะลิ (สีน้ำตาล)	3,644	3	4,502	3	3,625	2	2.01	2.07	23.54	14.88

ที่มา : Global Trade Atlas

2. โอกาส อุปสรรค และความท้าทาย

โอกาสสินค้าข้าวไทยในสิงคโปร์

- ผู้บริโภคชาวสิงคโปร์นิยมบริโภคข้าว โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิจากไทย ที่มีคุณภาพดีกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ
- แนวโน้มการบริโภคข้าวกล้องในสิงคโปร์ ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการรณรงค์ให้บริโภคข้าวกล้องแทนข้าวขาวของรัฐบาลสิงคโปร์ เพื่อลดอัตราผู้ป่วยโรคเบาหวานในสิงคโปร์
- รัฐบาลสิงคโปร์เริ่มมีการประชาสัมพันธ์ข้าว Low GI มากขึ้น เพื่อเป็นอีกทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคที่ไม่นิยมการบริโภคข้าวกล้อง เนื่องจากความแข็งของข้าวกล้องที่มีมากกว่าข้าวหอมมะลิ ทำให้ผู้บริโภคยังคงบริโภคข้าวหอมมะลิ เนื่องจากติดใจในรสชาติและความนุ่มของข้าวหอมมะลิ

อุปสรรคและความท้าทาย

- ในปัจจุบันข้าวหอมมะลิของไทยมีสัดส่วนเกือบ 50% ในตลาดสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าข้าวไทยจะมีส่วนแบ่งตลาดที่สูง แต่ด้วยราคาข้าวไทยที่สูงขึ้น ทำให้ผู้บริโภคสิงคโปร์ หันไปบริโภคข้าวหอมมะลิและข้าวขาวจากประเทศอื่นที่มีราคาถูกกว่าแทน
- ราคาข้าวยังเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการนำเข้าข้าวหอมมะลิไทยมายังสิงคโปร์ โดยหากราคาข้าวหอมมะลิไทยยังคงปรับตัวสูงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อผู้นำเข้าหันไปนำเข้าข้าวขาวจากกัมพูชาและเวียดนามแทน

3. กลยุทธ์เจาะตลาดและแผนงานผลิตภัณฑ์

- การจัดกิจกรรม Healthy Rice Campaign และกิจกรรมเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ผลิตสินค้าของไทยและผู้นำเข้าสิงคโปร์
- เข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหารในสิงคโปร์ เช่น Asia Pacific Food Expo และ Singapore Food Expo
- การทำประชาสัมพันธ์ข้าว กข.43 ในสิงคโปร์ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านข้าวเพื่อสุขภาพในสิงคโปร์

4. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง (อาทิ GSP FTAs การเมือง การเลือกตั้ง ภัยพิบัติ ฯลฯ)

การนำเข้าข้าวในสิงคโปร์ถูกควบคุมโดยกฎหมาย Price Control (Rice) 1990 และ Price Control Act (Chapter244) ซึ่งออกโดย Ministry of Trade and Industry โดยกำหนดว่า ผู้นำเข้าข้าวจะต้องดำเนินการตามระเบียบการควบคุมข้าวในสิงคโปร์ ดังนี้

1. ผู้นำเข้าต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในสิงคโปร์เท่านั้น
2. ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตนำเข้าจากหน่วยงาน Enterprise Singapore (ESG) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลการนำเข้าข้าวในสิงคโปร์ โดยใบอนุญาตการนำเข้าข้าว แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

อันดับ	ประเภทของใบอนุญาต	ประเภทข้าว
1	ใบอนุญาตเพื่อการนำเข้าสำหรับค้าส่งที่เป็น Stockpile Grade Rice	นำเข้า ข้าวขาว(White Rice, Hom Mali Rice) Basmati Rice, Parboiled Rice และ Ponni Rice และ ผู้นำเข้าต้องอยู่ในระบบ Rice Stockpile Scheme (RSS)
2	ใบอนุญาตเพื่อการนำเข้าสำหรับค้าส่งที่เป็น Non-Stockpile Grade Rice	นำเข้า ข้าวเหนียว Brown Rice, Red Rice, Cargo Rice และ Wild Rice
3	ใบอนุญาตนำเข้าเพื่อการส่งออกต่อ (Re-Export)	นำเข้าข้าวเพื่อการส่งออกต่อเท่านั้น สินค้าจะต้องเก็บที่ Free Trade Zone (FTZ)
4	ใบอนุญาตเพื่อการนำเข้าสำหรับการผลิต	นำเข้าข้าวขาวหัก 100% สำหรับการผลิตสินค้า
5	ใบอนุญาตเพื่อการค้าส่งสินค้าข้าว	ไม่สามารถนำเข้าข้าวจากต่างประเทศใบอนุญาตนี้สำหรับพ่อค้าที่ทำการค้าส่งสินค้าข้าวทุกประเภทเพื่อจำหน่ายในสิงคโปร์

3. ผู้นำเข้าข้าวในสิงคโปร์จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องการเก็บสต็อกข้าวในสิงคโปร์ Rice Stockpile Scheme (RSS) ตามกฎหมาย Price Control (Rice) 1990 และ Price Control Act (Chapter244) เพื่อให้มีข้าวในตลาดเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ
4. กฎหมายการสต็อกข้าว ผู้นำเข้าข้าวหอม ข้าวขาว ข้าวหัก Basmati Rice, Parboiled Rice และ Ponni Rice ต้องทำการสำรองข้าวสารไว้ในปริมาณ 2 เท่าของปริมาณที่นำเข้าในแต่ละเดือน โดยมีการกำหนดปริมาณการนำเข้าขั้นต่ำ 50 เมตริกตัน/เดือน สำหรับข้าวกล้อง (Brown Rice) และข้าวเหนียว (Glutinous Rice) ต้องทำการสำรองไว้ 5 เมตริกตัน/เดือน โดยการสำรองข้าวผู้นำเข้าจะต้องเก็บข้าวสารไว้ที่โกดังสินค้าของรัฐบาล Singapore Storage & Warehouse Pte. Ltd. (SSW) เท่านั้น